

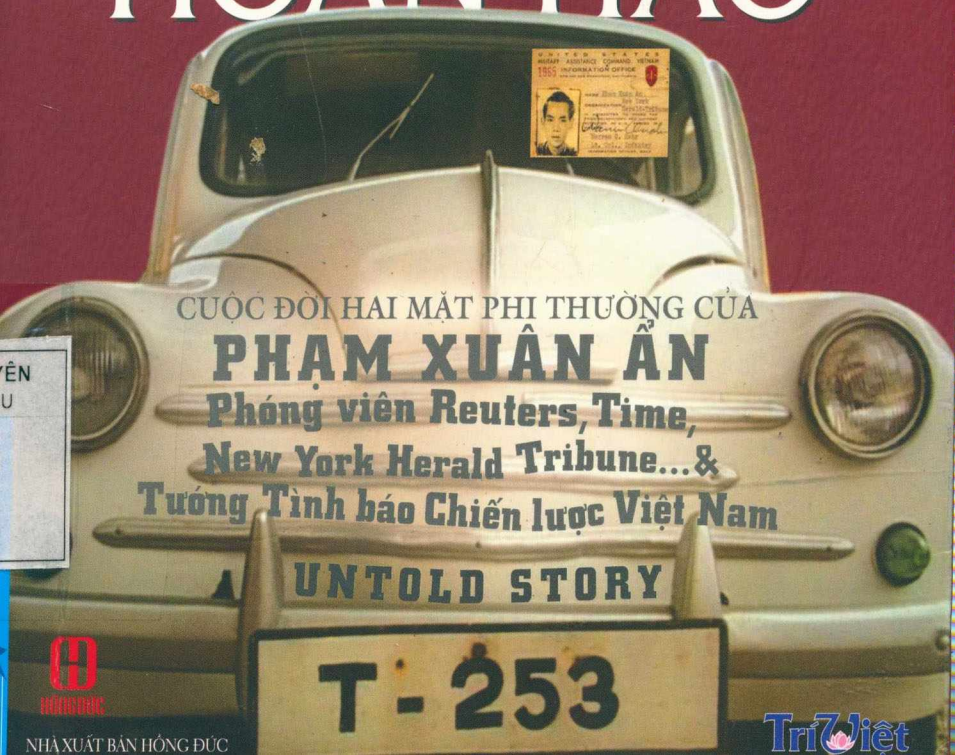
“MỘT... LANG MÀ CHÍNH KÈ THÙ CÙNG PHẢI VI NẾ.”
LARRY BERMAN

“THIS IS AN EXTRAORDINARY STORY.”
- Washington Post Book World

**NEW FULLY
UPDATED EDITION**

X6 ĐIẾP VIÊN HOÀN HẢO

CUỘC ĐOI HAI MẶT PHI THƯỜNG CỦA
PHẠM XUÂN AN
Phóng viên Reuters, Time,
New York Herald Tribune... &
Trưởng Tình báo Chiến lược Việt Nam

UNTOLD STORY

T - 253

ÊN
U

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

TriViet

“Cuốn sách này được tập thể First News - Trí Việt, NXB Hồng Đức thực hiện để tưởng nhớ và tri ân đến Thiếu tướng tinh báo chiến lược Phạm Xuân Ẩn và đồng đội - những Người Con Việt Nam đã thầm lặng cống hiến và hy sinh xương máu đẹp nhất của mình cho những hoạt động tinh báo nguy hiểm trong cuộc chiến tranh chống Đế quốc Mỹ, góp phần Giải phóng Miền Nam, thống nhất đất nước, độc lập cho dân tộc.”

Xin trân trọng cảm ơn tác giả - nhà sử học, Giáo sư tiến sĩ Larry Berman; Nguyên Phó Thủ tướng nước CHXHCN Việt Nam Trương Vĩnh Trọng; Ông Trần Quốc Hương, Nguyên Bí Thư BCH Trung Ương Đảng CS Việt Nam, Chỉ huy Mạng lưới Tinh báo Chiến lược Miền Nam Việt Nam, Trưởng ban Nội chính Trung Ương; Đại tá tinh báo Nguyễn Xuân Mạnh (Muội Nho); Đại tá Nguyễn Văn Tàu (Tu Càng), Cựu trường H.63; Thiếu tá tinh báo Nguyễn Thị Ba (bi danh B3); Bà Nguyễn Thị Mỹ Nhung (Tám Thảo); Nhà sử học Dương Trung Quốc; Đạo diễn Phong Lan, nhà báo Đỗ Hùng... cùng những người bạn đã giúp chúng tôi thực hiện cuốn sách này.

- First News - Trí Việt

Original title: **PERFECT SPY X6 – The Incredible Double Life of Pham Xuan An, Reuters, Time, New York Herald Tribune Reporter & Vietnamese Strategic Intelligence General**

By **Larry Berman**

Copyright © 2013 New fully updated Edition by Larry Berman

Vietnamese new fully updated Edition © 2013 by First News – Trí Việt Communication Publishing Co., Ltd.

Published by arrangement with Harper, an imprint of HarperCollins Publishers.

All rights reserved.

*Tác phẩm: **Điệp Viên Hoàn Hảo***

*Tác giả: **Larry Berman***

Công ty First News – Trí Việt giữ bản quyền xuất bản và phát hành ấn bản tiếng Việt trên toàn thế giới ấn bản mới có bổ sung của tác phẩm Perfect Spy X6 theo hợp đồng chuyển giao bản quyền với Nhà xuất bản Harper, một chi nhánh thuộc HarperCollins, Hoa Kỳ.

CÔNG TY VĂN HÓA SÁNG TẠO TRÍ VIỆT – FIRST NEWS

11H Nguyễn Thị Minh Khai, Quận 1, TP. HCM

Tel: (84.8) 38227979; Email: triviet@firstnews.com.vn

Web: www.firstnews.com.vn

PERFECT SPY

"MỘT ĐIẾP VIÊN NGOẠI HẠNG MÀ CHÍNH KÈ THÙ CÙNG PHẢI VI NỀ."

LARRY BERMAN

NEW FULLY
UPDATED EDITION

XÁC ĐIẾP VIÊN HOÀN HẢO

CUỘC ĐỜI HAI MẶT PHI THƯỜNG CỦA

PHẠM XUÂN AN

Phóng viên Reuters, Time,
New York Herald Tribune... &
Tướng Tình báo Chiến lược Việt Nam

Người dịch: **ĐỖ HÙNG**

Nguyên Trưởng ban Quốc tế
Thư ký Tòa soạn Báo Thanh Niên

Biên tập & Thực hiện: **First News - Tri Việt**

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRUNG TÂM HỌC LIỆU

NHÀ XUẤT BẢN HÓNG ĐỨC

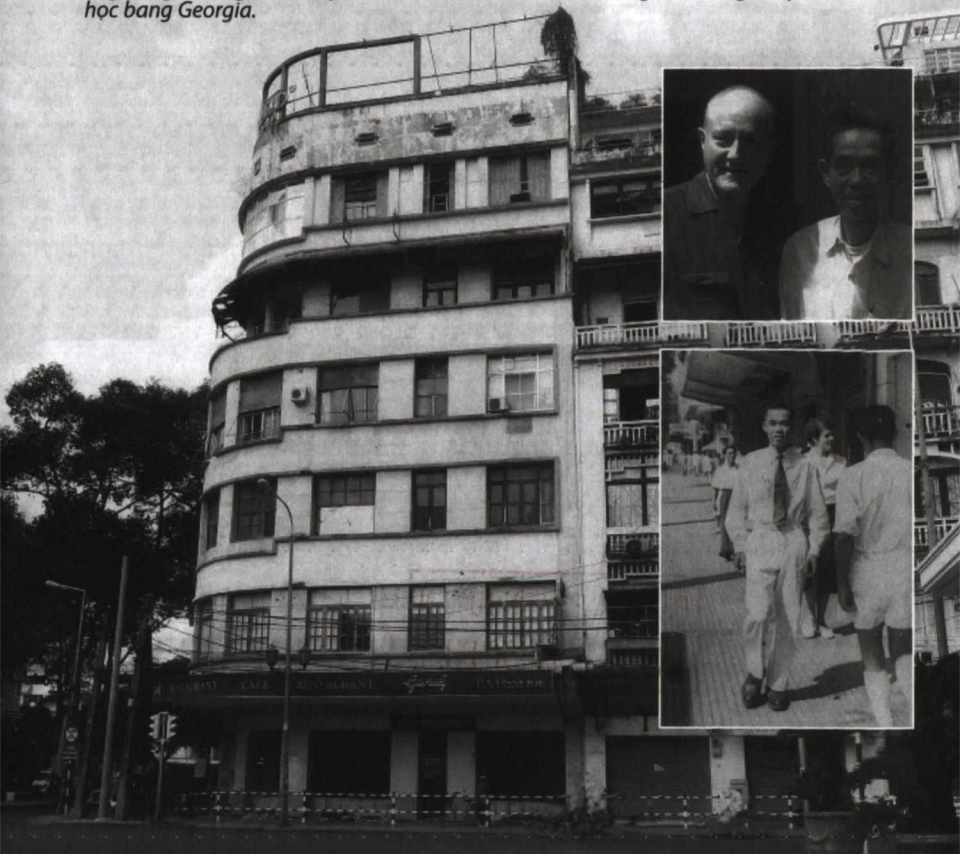
Larry Berman là nhà sử học, Giáo sư Danh dự tại trường Đại học California, và hiện là Trưởng khoa Đào tạo nhân tài ưu tú, trường Đại học Quốc gia Georgia. Ông đã viết về nhiều chủ đề liên quan tới Việt Nam, trong đó có các sách Hoạch định một thảm kịch: Quá trình Mỹ hóa cuộc chiến tranh tại Việt Nam; Cuộc chiến tranh của Lyndon Johnson: Đường tới ngõ cụt tại Việt Nam; Không hòa bình, Không danh dự: Nixon, Kissinger và sự phân bội tại Việt Nam; Điệp viên hoàn hảo: Cuộc đời hai mặt phi thường của Phạm Xuân Ẩn, Phòng viên Reuters, Time, New York Herald Tribune... & Tướng Tinh báo Chiến lược Việt Nam; ZUMWALT: Cuộc đời và Những dấu mốc thời gian của Đô đốc Hải quân Mỹ Elmo Russell Zumwalt, JR..

Ông từng nhận học bổng nghiên cứu của Tổ chức Guggenheim và Hội đồng các Hiệp hội học thuật Mỹ; là nghiên cứu sinh tại Trung tâm Quốc tế Woodrow Wilson dành cho học giả tại Washington, D.C. và là nghiên cứu viên tại Trung tâm của Tổ chức Rockefeller ở Bellagio, Ý. Ông là người đồng nhận giải Richard E. Neustadt, được trao hàng năm cho cuốn sách hay nhất được xuất bản trong năm viết về các Tổng thống Mỹ. Ông cũng nhận được Giải thưởng Benarath của Hội Sử gia về quan hệ đối ngoại của Mỹ dành cho học giả có tác phẩm có đóng góp lớn nhất vào việc tìm hiểu quan hệ đối ngoại.

Năm 2010, ông nhận được vinh dự lớn nhất từ Ban điều hành Đại học California, Giải thưởng nghiên cứu dành cho giảng viên trường. Cùng năm, ông nhận Giải thưởng dành cho người hướng dẫn thực hiện các nghiên cứu của sinh viên do Hiệu trưởng trao tặng.

Năm 2011, ông nhận được tài trợ của Chương trình nghiên cứu mang tên Phó đô đốc Edwin B. Hooper của Bộ Hải quân để hỗ trợ việc nghiên cứu liên quan tới Đô đốc Zumwalt. Gần đây nhất, năm 2012, Giáo sư Berman được bổ nhiệm vào ủy ban cố vấn cho Trung tâm giáo dục tại Bức tường Tưởng niệm, một cơ sở giáo dục dự kiến được xây dựng trên các khu đất thuộc Khu tưởng niệm Lincoln và Khu tưởng niệm Cựu chiến binh Việt Nam.

Ông đã đến Việt Nam hơn 30 lần và tin rằng kiếp trước mình từng sống ở Việt Nam. Hiện ông đang tham gia việc tuyển sinh viên Việt Nam vào trường Cao đẳng chuyên thuộc Đại học bang Georgia.

NHỚ MÃI MỘT CON NGƯỜI

Trong cuộc kháng chiến giành độc lập tự do cho dân tộc, có nhiều tấm gương, nhiều anh hùng đã thắm lạng hy sinh cho Tổ quốc, để lại những huyền thoại bất tử. Tương tình báo chiến lược, Phạm Xuân Ẩn là một điển hình đặc biệt trong số đó.

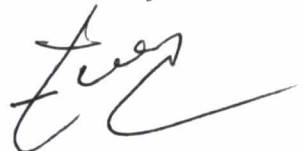
Phạm Xuân Ẩn là nhà tình báo chiến lược cực kỳ quan trọng trong cuộc chiến chống Mỹ. Anh đã sống một cuộc đời thật nhiệt huyết và bản lĩnh giữa hai chiến tuyến, hai làn đạn. Tiếng là nhà báo, phóng viên uy tín của Reuters, Time, New York Herald Tribune, The Christian Science Monitor... được chính khách và báo giới Mỹ nể trọng - Phạm Xuân Ẩn là nhà tình báo thông minh, trí tuệ và tài năng, một người yêu nước thật sự đã đóng góp rất nhiều cho sự nghiệp giải phóng dân tộc với một nhân cách đặc biệt, với tâm lòng và trái tim của một người Việt Nam chân chính.

Hiếm có nhà tình báo nào trên thế giới để lại những bí ẩn và tình cảm tốt đẹp cho mọi người từ cả hai phía như nhà tình báo Phạm Xuân Ẩn.

Dời danh nghĩa cá nhân, tôi trân trọng cảm ơn nhà sử học người Mỹ Larry Berman đã vượt qua nhiều trở ngại đến Việt Nam gần 30 lần phỏng vấn Phạm Xuân Ẩn và đồng đội của anh cùng những người liên quan để thực hiện cuốn sách rất có giá trị này, và công ty Trí Việt - First News đã dành tâm huyết góp phần cùng với Larry Berman làm sống lại một huyền thoại cùng những người đồng đội của anh qua ấn bản mới này.

Cuộc đời của anh đã để lại trong tôi những tình cảm sâu sắc...

Bến Tre tháng 8 năm 2013

TRƯƠNG VĨNH TRỌNG
Nguyên Phó Thủ tướng nước CHXHCN Việt Nam

Lời Nhà Xuất Bản

T háng 4/2007 Giáo sư, nhà sử học người Mỹ Larry Berman cho ra mắt bạn đọc cuốn sách với tựa đề *Điện Viên Hoàn Hào*. Khắc họa chân dung cuộc đời và sự nghiệp của nhà tình báo chiến lược Phạm Xuân Ẩn trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc. Năm 2007 bản tiếng Việt đã được xuất bản tại NXB Thông Tấn.

Sau 6 năm tác phẩm ra đời, trong dòng hồi tưởng mới về câu chuyện với đầy đủ tinh tiết và sự thực mà ông vẫn lưu lại đã xuất hiện chưa đầy một năm sau khi ông qua đời. Trong ấn phẩm mới này tác giả đã bổ sung những câu chuyện và tinh tiết mới mà hồi năm 2007 chưa thể kể ra và cũng phản ánh lại việc một số độc giả dân sự, quân sự Mỹ đã phản ứng về cuốn sách này cũng như nhân vật và con người Phạm Xuân Ẩn như thế nào? Trong ấn bản mới còn có bài viết của nguyên phó Thủ tướng Trương Vĩnh Trọng, nhà sử học Dương Trung Quốc với tiêu đề **“*Hãy viết sự thật*”** được coi như lời mở đầu cho lần xuất bản này, những bài viết đầy cảm động và chân thực với lòng tin tưởng của những người đồng chí, đồng đội của Phạm Xuân Ẩn, như các ông Mười Hương, Mười Nho, Tư Cang, Bà Tám Thảo...

Trân trọng giới thiệu công trình nghiên cứu của giáo sư Larry Berman, cảm ơn tác giả cùng những đóng góp quý báu của các bài viết để cuốn sách *“Điện Viên Hoàn Hào”* được ra mắt bạn đọc nhân kỷ niệm ngày sinh của Tướng Tình báo Phạm Xuân Ẩn (12/9).

Nhà Xuất Bản Hồng Đức và First News - Trí Việt trân trọng giới thiệu bản in mới *“Điện Viên Hoàn Hào”* cùng quý độc giả.

Nhà Xuất Bản Hồng Đức

PHẠM XUÂN ẨN THỰC SỰ LÀ “ĐIỆP VIÊN HOÀN HẢO”

**Nhà Chỉ huy Tinh báo Chiến lược Trần Quốc Hương
Nguyên Bí Thư BCH TW Đảng Cộng sản Việt Nam,
Chỉ huy Mạng lưới Tinh Báo Chiến lược chống Mỹ
Trưởng Ban Nội Chính Trung Ương**

Chỉ sau vài lần gặp gỡ, trò chuyện, tôi và Phạm Xuân Ẩn nhanh chóng thân nhau. Bức ảnh Ẩn cầm băng-rôn đi đấu trong đám tang học sinh Trần Văn Ơn đã để lại một ấn tượng sâu sắc về một thanh niên nhiệt thành yêu nước trong phong trào học sinh sinh viên Sài Gòn – Gia Định. Ẩn từng tham gia tổ chức Thanh niên Tiên Phong và đã học qua lớp công tác tuyên truyền của Việt Minh. Ẩn từng được giao nhiệm vụ điệp báo

và được kết nạp Đảng từ năm 1953. Năm 1954, Phạm Xuân Ẩn bị chính quyền miền Nam gọi nhập ngũ và được trưng dụng làm bí thư phòng Chiến tranh tâm lý trong Bộ Tổng hành dinh quân đội Liên hiệp Pháp. Nơi đây, Ẩn kết thân với đại tá Edward Lansdale, Trưởng phái bộ quân sự đặc biệt của Mỹ (SMM), thực chất là chỉ huy CIA ở Đông Dương dưới vỏ bọc trưởng phái đoàn viện trợ quân sự Mỹ (US.

MAAG) tại Sài Gòn. Tôi chọn Phạm Xuân Ẩn cho mục tiêu lâu dài vì hội đủ các yếu tố và điều kiện lý tưởng cho những hoạt động tình báo chiến lược. Tôi thường tới nhà chơi và cha mẹ Ẩn cũng coi tôi như con cái trong gia đình. Sau ba năm thử thách và cần nhắc mọi khả năng, năm 1957, tôi vạch kế hoạch đưa Ẩn sang Mỹ du học. Trước hết, để Ẩn nắm tình hình nước Mỹ, sau là tạo bình phong thuận lợi cho hoạt động tình báo chiến lược về lâu dài này. Đây được xem là bước chuẩn bị để “đón đầu” một cuộc chiến chắc chắn sẽ xảy ra với Mỹ. Khi kế hoạch được trình lên, cấp trên có phần nghi ngại khả năng Ẩn ra đi sẽ không trở về. Nhưng tôi rất tin tưởng người thanh niên ấy nên đã quyết bảo vệ quan điểm của mình. Cuối cùng, cấp trên đồng ý.

Hoàn cảnh gia đình Phạm Xuân Ẩn lúc đó rất khó khăn. Cha bị bệnh lao, nhà lại đông anh em. Ẩn bản khoán: *“Tình cảnh gia đình em như vậy, tiền đâu mà đi học bên Mỹ”*. Tôi động viên: *“Cậu cứ đi đi, chuyện kinh phí để tôi lo”*. Ngoài kinh phí, thêm một khó khăn nữa phát sinh khi các trường đại học Mỹ yêu cầu du học sinh phải có bằng tốt nghiệp trung học. Ẩn chưa học xong bậc này. Tôi đề nghị Ẩn thử tìm hiểu xem có ngành học nào không cần đến bằng trung học không. Vài hôm sau, Ẩn gặp tôi, cho biết chỉ có ngành báo chí là không cần bằng trung học. Tôi khuyến khích Ẩn theo học ngành này, vì không nghề nào có bình diện giao tiếp rộng như nghề báo, có thể tiếp xúc với tất cả mọi hạng người, rất thích hợp cho công tác tình báo. Ẩn nghe lời tôi, theo học báo chí. Về sau, vò bọc phóng viên hãng thông tấn Reuters, phóng viên tạp chí Time tại Sài Gòn đã giúp Ẩn rất nhiều trong hoạt động tình báo chiến lược.

Năm 1958, tôi bị chính quyền Ngô Đình Diệm bắt. Ẩn khi đó đang học ở Mỹ. Cấp trên rất lo lắng về khả năng Ẩn có chịu về Việt Nam hay không một khi thông tin này đến tai Ẩn. Riêng tôi vẫn đặt trọn niềm tin nơi Ẩn. Sau ngày giải phóng, gặp lại nhau, tôi hỏi: *“Khi nghe tin tôi bị bắt, sao cậu vẫn về Việt Nam?”*. Ẩn trả lời: *“Bên nhà báo sang ‘anh Hai mệt nặng nên không đến’, em biết là anh đã bị bắt. Nhưng em tin anh sẽ không khai ra em, nên em về”*. Giữa những con người cùng chung chí hướng, một khi đã hiểu lòng nhau thì niềm tin có sức mạnh ghê gớm như thế. Sau ngày ra tù, do hoàn cảnh và điều kiện, tôi

chuyển sang ngành an ninh. Còn Phạm Xuân Ẩn từ ngày về nước đã có nhiều đóng góp rất to lớn cho sự nghiệp giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, trở thành một trong những huyền thoại tinh báo Việt Nam.

Đọc tác phẩm *Điệp viên hoàn hảo* của nhà báo - nhà sử học người Mỹ Larry Berman, tôi tưởng như được gặp lại người thanh niên thông minh, nhanh nhẹn, sáng dạ, có khiếu hài hước, rất quý mến trẻ con, biết kính trọng người già của thuở nào. Vẫn là một Phạm Xuân Ẩn mà tôi biết và đã diu dặt trong những năm đầu vào nghề tinh báo. Đặc biệt, khả năng khai thác thông tin và diễn đạt bằng ngôn ngữ một cách sinh động, khúc chiết, quả là một biệt tài thiên phú. Tôi từng nghe các đồng chí ở Trung ương kể lại rằng sau khi đọc những báo cáo của Ẩn gửi về từ Mỹ, Bác Hồ xúc động thốt lên: “*Đọc báo cáo mà cứ như đang ở ngay trung tâm New York!*”. Hay sau khi đã về nước, hoạt động trong lòng địch, những báo cáo của Ẩn cũng vô cùng chính xác, sinh động, khiến đại tướng Võ Nguyên Giáp phải hài lòng tấm tắc: “*Cứ như ta đang ở trong bộ tổng tham mưu địch*”.

Qua cách kể chuyện của tác giả, Phạm Xuân Ẩn hiện lên với tầm vóc của một nhà tinh báo quốc tế. Ngay cả một cựu kỹ giả của chế độ Sài Gòn cũng đã viết như sau về Phạm Xuân Ẩn: “...*có thể nói đại đa số các tướng lãnh VNCH đều không có tật nọ cũng mắc bệnh kia, tức không trai gái, bê tha, cũng tham nhũng, ăn hối lộ, buôn lậu v.v... nên đã tỏ ra rất kiêng nể giới báo chí ngoại quốc. Giới quân phiệt này có thể bịt mồm báo chí Việt ngữ dễ dàng bằng nhiều biện pháp dã man, rùng rú, nhưng lại không dám và không thể động được đến một cọng lông chân của báo chí ngoại quốc. Do đó Phạm Xuân Ẩn cũng đã được các tướng nể sợ lây. Từ Nguyễn Văn Thiệu, Trần Thiện Khiêm, Nguyễn Cao Kỳ, Cao Văn Viên, đến Nguyễn Khắc Bình v.v... đều muốn được lòng Phạm Xuân Ẩn, hơn là Ẩn cần phải lấy lòng mấy ông tướng đồ để moi tin tức. Vì thế Phạm Xuân Ẩn đã có khả năng cung cấp rất nhiều tin tức quân sự vô cùng giá trị cho Việt Cộng. Đối với các điệp viên khác, thường phải có ‘hộp thư’, có ‘giao liên bàn đạp’ để chuyển tin một cách bí mật, lén lút vào mật khu. Nhưng riêng Phạm Xuân Ẩn, anh ta đã coi thường guồng máy an ninh tinh báo của các tướng lãnh VNCH đến mức không*

thèm xài 'hộp thư', cũng chẳng cần đến 'giao liên bàn đạp'. Một tháng đòi ba lần, khi có tin tức quan trọng, nóng hổi cần cấp báo, Ẩn đi thẳng vào mật khu như ta đi du ngoạn, để báo cáo trực tiếp cho Mười Hương biết!..." (trích Đặng Văn Nhâm - Nhà tình báo chiến lược Việt Cộng Mười Hương bị bắt như thế nào, vì sao được thả?).

Điệp viên hoàn hảo là một cuốn sách đáng đọc với khối lượng tư liệu đồ sộ và sự công phu, tâm huyết của tác giả. Dưới góc nhìn của một sử gia người Mỹ, Larry Berman có những nhìn nhận và đánh giá riêng về Phạm Xuân Ẩn - điệp viên huyền thoại của nước ta. Tác giả có cái lý riêng của mình, có những phân tích đúng nhưng cũng có đôi điều cần xem xét. Và tôi hoàn toàn đồng tình với sự ngưỡng mộ của nhà báo - nhà sử học Mỹ Larry Berman dành cho Phạm Xuân Ẩn: "Một điệp viên hoàn hảo!".

TRẦN QUỐC HƯƠNG

**Nguyên Bí Thư BCH TW
Đảng Cộng sản Việt Nam**